

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Önkormányzatok ellenőrzése – Integritás- és belső kontrollrendszer

Sárszentmihály Községi Önkormányzat
2019.

19034
www.asz.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

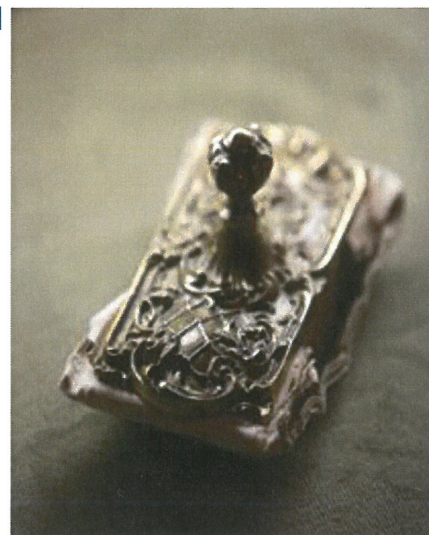
Jelentés

Önkormányzatok ellenőrzése – Integritás- és belső kontrollrendszer

Sárszentmihály Községi Önkormányzat
2019. 02 hó 28 nap

Domokos László
Domokos László
elnök

19034
www.asz.hu

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

VARGA EDIT felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

LACZI HEDVIG ANNA ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-1487-001/2019.

TÉMASZÁM: 2485

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V082918

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az Interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	6
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE.....	7
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA.....	8
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI.....	10
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	12
■ JAVASLATOK.....	14
■ MELLÉKLETEK.....	17
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	17
■ FÜGGELÉKEK.....	19
I. sz. függelék a <i>Megállapítások</i> fejezethez.....	19
II. sz. függelék: Észrevételek.....	21
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	23

ÖSSZEGRZÉS

Sárszentmihály Községi Önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése nem volt szabályszerű, ezáltal nem volt biztosított a közpénzekkel, a nemzeti vagyonnal történő, átlátható és felelős gazdálkodás. Az integritási kontrollokat nem építették ki, ezáltal Sárszentmihály Községi Önkormányzat nem volt védett a korrupciós kockázatokkal szemben.

Az ellenörzés társadalmi indokoltsága

Az Állami Számvevőszék, mint a legfőbb gazdasági ellenörző szerv feladata a közpénzekkel, az állami és önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás ellenörzése. Az Állami Számvevőszék az ÁSZ törvényben kapott felhatalmazással élve ellenörzi az önkormányzatok szabályszerű gazdálkodását. Az Alaptörvény és az önkormányzatokról szóló sarkalatos törvény előírja az önkormányzatok részére az átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodást, a nemzeti vagyonnal való rendeltetészerű és felelős módon való gazdálkodást. Az egyes ellenörzések megállapításaival és egy időszak ellenörzési eredményeinek elemzésével az Állami Számvevőszék ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét az önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre.

Az Állami Számvevőszék stratégiájában megfogalmazott célkitűzése az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás elősegítése. Az integritás kontrollok kiépítése, erősítése a szervezet korrupciós kockázatainak csökkentését szolgálja.

Főbb megállapítások, következtetések, javaslatok

Sárszentmihály Községi Önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése nem a jogszabályi előírások szerint történt.

A Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal nem szabályszerű kontrollkörnyezetben működött, mivel nem rendelkezett szervezeti és működési szabályzattal, valamint a jegyző nem készítette el az ellenörzési nyomvonalat. A Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatalra vonatkozóan nem határozták meg a vagyonyilatkozat tételre kötelezettek körét.

A jegyző nem alakította ki és nem működtette integrált kockázatkezelési rendszert, ezáltal a Sárszentmihály Községi Önkormányzat nem volt védett a korrupciós kockázatok ellen.

A gazdálkodási folyamatokhoz kapcsolódó kontrolltevékenységek működtetése nem volt szabályszerű a gazdálkodási jogkörök nem szabályszerű gyakorlása következtében.

Az információs és kommunikációs folyamatok működtetése nem volt szabályszerű, mivel a Sárszentmihály Községi Önkormányzat nem rendelkezett adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzattal, ezáltal sérült az adatkezelés, az adatok védelme.

A jegyző nem gondoskodott a belső ellenörzés jogszabály szerinti kialakításáról és működtetéséről.

Sárszentmihály Községi Önkormányzatnál a teljesítmény mérésének lehetősége nem volt biztosított.

Az Állami Számvevőszék a jelentésben foglalt megállapítások alapján a Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal jegyzőjének a belső kontrollrendszer szabályszerű kialakítására és működtetésére vonatkozóan nyolc javaslatot fogalmazott meg. Sárszentmihály Községi Önkormányzat polgármesterének egy javaslatot tett a szabályszerű kontrollkörnyezet kialakítása érdekében. A javaslatokat megalapozó megállapításokra az érintetteknek 30 napon belül intézkedési tervet kell készíteni.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy az önkormányzat belső kontrollrendszere biztosította-e a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő elszámoltatható, átlátható, szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás feltételeit. Az ellenőrzés keretében értékeltük továbbá, hogy az önkormányzatnál kiépítették és erősítették-e a korrupciós kockázatok kezelését szolgáló integritás kontrollokat és azt, hogy megteremtették-e a teljesítményellenőrzés feltételeit.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Sárszentmihály Községi Önkormányzat

A Fejér megyei Sárszentmihály Község a székesfehérvári járásban található, állandó lakosainak száma a KSH¹ helyiségnévtárának adatai alapján 2 959 fő volt 2017. január 1-én.

Az Önkormányzat² képviselő-testülete³ tagjainak száma 7 fő, állandó bizottsága a 3 fős Pénzügyi Bizottság volt. A közigazgatási és gazdálkodási feladatokat a Hivatal⁴ látta el. A polgármester⁵ és a jegyző⁶ személyében az ellenőrzött időszakban nem következett be változás.

Az Önkormányzatnak gazdasági társaságban nem volt többségi tulajdonosi részesedése, értékpapírokkal nem rendelkezett. Sárszentmihály Községben nemzetiségi önkormányzat nem működött.

Az Önkormányzat vagyona 2017. december 31-én 2 089,2 M Ft volt, amelyből 1 898,5 M Ft volt a nemzeti vagyongba tartozó befektetett eszközök állománya. Az Önkormányzat 2017. évi bevételeinek összege 446,6 M Ft, kiadásainak teljesítése 268,1 M Ft volt. A 2017. évi 178,5 M Ft maradványból 85,7 M Ft kötelezettségvállalással terhelt, 92,8 M Ft szabad maradvány volt.

A költségvetési évben esedékes kötelezettségek állománya 1,6 M Ft volt, a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek állománya 8,7 M Ft-ot tett ki.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az ÁSZ⁷ az ÁSZ törvényben kapott felhatalmazással élve ellenőrzi az önkormányzatok gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött önkormányzatok szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben⁸ megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben az önkormányzatok szintjén. Az önkormányzati rendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzései, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott önkormányzatok célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét az önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett nagyszámú ellenőrzés során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva az önkormányzati alrendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A BELSŐ KONTROLLRENDSZER kialakítása és működtetése nélkül nem valósítható meg a közpénzek, a közvagyon átlátható, szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználása. A belső kontrollrendszer azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szervek működésük és gazdálkodásuk során a tevékenységeket szabályszerűen hajtsák végre, teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, a károktól és a nem rendeltetészerű használattól.

A belső kontrollrendszer magában foglalja mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel, az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra. Megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és a belső kontrollrendszer harmonizációjára, összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek. Az integritás kontrollok kiépítése, erősítése a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgálja. A teljesítménykövetelmények meghatározása és működtetése megalapozhatja az önkormányzatoknál a teljesítményellenőrzés lefolytatását.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. — *Az Önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e?*
2. — *Az Önkormányzat kiépítette és erősítette-e az integritás kontrollokat?*
3. — *Az Önkormányzatnál alakítottak-e ki a teljesítmény mérésére alkalmas követelményeket?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| Az ellenőrzött időszak a 2017. év, illetve az éves költségvetési beszámoló Áht⁹. által megállapított jóváhagyásáig (2018. május 31-éig) tartó időszak.

Az ellenőrzés tárgya

| Az önkormányzat és a gazdálkodási feladatokat ellátó hivatala belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése, valamint az integritás kontrollok kiépítettsége, a teljesítményellenőrzés feltételei.

Az ellenőrzött szervezet

| Sárszentmihály Községi Önkormányzat

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.¹⁰ 1. § (3) bekezdés, 5. § (2) és (6) bekezdései, valamint az Áht . 61. § (2) bekezdésének előírásai képezik.

Az ellenőrzés módszerei

| Az ÁSZ az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályai, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertanok figyelembevételével hajtotta végre.

| Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva, mintavételezés útján történik. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoznak az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, valamint minden egyéb – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet tanúsítványok kitöltésével, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok megküldésével szolgáltat adatokat, amelyek valóságát és teljes körűségét az ellenőrzött szervezet vezetője által tett teljességi és hitelességi nyilatkozat igazolja. A rendelkezésre bocsátott adatok, információk kontrollja az ellenőrzés keretében történik.

Az önkormányzat belső kontrollrendszere egyes pilléreinek kialakítására és működtetésére vonatkozó értékelés:

- „szabályszerű”, amennyiben az értékelt területen az elért „igen” válaszok százalékban kifejezett, egész számra kerekített aránya legalább 85 %,
- „nem szabályszerű”, ha nem éri el a 85%-ot,

Az önkormányzat belső kontrollrendszerének összesített értékelése az egyes részterületek esetében kapott megfelelőségi arányok számtani átlaga alapján történik és megegyezik a pillérenként (kontrollterületenként) alkalmazott százalékos értékelésekkel, a következő eltérésekkel: a kontrollrendszer egésze esetében a „szabályszerű” értékelésnek a százalékos értéken felül további feltétele, hogy egyik kontroll-terület sem kaphat „nem szabályszerű” értékelést.

A külső személyi juttatások, egyéb működési, illetve felhalmozási kiadások, mint sokaság esetében a mintavétel azokra a legnagyobb értékű tételekre – a lényeges sokaságra – terjedt ki, melyek összértéke eléri a teljes sokaság összértékének 50%-át. A kiadások esetében a lényeges sokaság tételesen került ellenőrzésre. Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolattartás az ÁSZ SZMSZ¹¹-ének vonatkozó előírásai alapján történt.

1. Az Önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e?

Összegző megállapítás

Az önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése nem volt szabályszerű.

AZ ÖNKORMÁNYZAT NEM SZABÁLYSZERŰ KONTROLLKÖRNYEZETBEN működött mivel a Hivatal az ellenőrzött időszakban az Áht. 10. § (5) bekezdésében és az Ávr.¹² 13. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti SZMSZ-szel nem rendelkezett. A jegyző a Bkr.¹³ 6. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére nem készítette el az ellenőrzési nyomvonalat.

Az Önkormányzat rendelkezett SZMSZ-szel¹⁴, a Htv.¹⁵ előírásai szerint rendeletben meghatározta az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás szabályait¹⁶ és jóváhagyta az ellenőrzési időszakra érvényes gazdasági programot¹⁷.

A Hivatalnál a Vnytv.¹⁸ 4. § a) pontjában foglaltak ellenére a jegyző a vagyonnyilatkozat tételi kötelezettségét a Vnytv. 3. § (1) bekezdésében meghatározott közszolgálatban álló személyek esetében az SZMSZ-ben nem tüntette fel. Továbbá a Vnytv. 11. § (6) bekezdésében meghatározottak ellenére a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályokat szabályzatban nem állapították meg.

Az Önkormányzat az Ávr.-ben és az Áht.-ben foglaltak szerint rendelkezett a gazdálkodás részletes rendjét meghatározó szabályozással, valamint a Számv. tv.¹⁹ és az Áhsz.²⁰ előírásait betartva számviteli politikával, és az annak keretében elkészítendő szabályzatokkal.

AZ INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZERT a jegyző nem alakította ki és nem működtette a Bkr. 3. § (b) pontjában foglaltak ellenére, mivel:

- nem szabályozta a szervezeti integritást sértő események kezelésének valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét a Bkr. 6. § (4) bekezdésében előírtak ellenére továbbá,
- a Bkr. 7. § (2) bekezdés előírásai ellenére nem mérte fel és nem állapította meg a Hivatal tevékenységében rejlő és a szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, nem határozta meg az egyes kockázatokkal kapcsolatban a szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.

A KONTROLLTEVÉKENYSÉGEK működtetése nem volt szabályszerű, mivel az Áht. 38. § (2) bekezdése és az Ávr. 57. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére az ellenőrzött tételek esetében nem végezték el a teljesítés igazolását.

A gazdálkodással kapcsolatos jogkörökre való felhatalmazások és kijelölések az Áht.-ben, az Ávr.-ben, és a gazdálkodási szabályzatban meghatározottak alapján történt, a gazdálkodási jogkörgyakorlók aláírás-mintáinak nyilvántartását az Ávr. előírásai szerint vezették.

AZ INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZERT a jegyző a Bkr. 3. § (d) pontjában foglaltak ellenére nem alakította ki, és nem működtette, mivel:

- az Info. tv.²¹ 7. § (2)-(3) bekezdésében meghatározottak ellenére az informatikai biztonsági szabályzatban nem határozták meg a hozzáférési és jogosultsági előírásokat, valamint
- az Info. tv. 24. § (3) bekezdése szerinti adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot nem készítette el.

A jegyző elkészítette az Ltv.²² előírásai szerinti iratkezelési szabályzatot.

A MONITORING RENDSZERT a jegyző a Bkr. 10. §-ában foglaltak ellenére nem alakította ki, mivel nem gondoskodott az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésről, valamint az Áht. 70. § (1) bekezdésben meghatározottak ellenére a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségéről.

A jegyző a Bkr. szerinti nyilatkozatában nyilatkozott arról, hogy a Hivatalnál és az Önkormányzatnál gondoskodott a belső kontrollrendszer kialakításáról valamint szabályszerű működéséről.

2. Az Önkormányzat kiépítette és erősítette-e az integritás kontrollokat?

Összegző megállapítás

Az Önkormányzat a jogszabályok által kötelezően előírt integritás kontrollokat nem építette ki.

Az Önkormányzat integritás elvű működését nem támogatta a jogszabályok által kötelezően előírt kontrollok kiépítettsége, továbbá az Önkormányzatnál a szükséges integritás kontrollok kialakítása nem történt meg a korrupciós kockázatokra.

3. Az Önkormányzatnál alakítottak-e ki a teljesítmény mérésére alkalmas követelményeket?

Összegző megállapítás

Az Önkormányzatnál nem alakították ki a teljesítmény mérésére alkalmas követelményeket.

A szervezeti célok elérését szolgáló feladatok, folyamatok, tevékenységek mérését szolgáló indikátorokat, mérőszámokat, feladat- és teljesítménymutatókat nem képeztek, ezért az Önkormányzat a teljesítmény mérésének lehetőségét nem biztosította.

JAVASLATOK

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az ellenőrzött szervezet vezetője nem küldi meg határidőben az intézkedési tervet, vagy továbbra sem elfogadható intézkedési tervet küld, az Állami Számvevőszék elnöke az ÁSZ tv. 33. § (3) bekezdése a) és b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal jegyzőjének

1. *A szabályszerű kontrollkörnyezete kialakítása érdekében gondoskodik:*
 - a) *a jogszabályi előírásoknak megfelelően a Hivatal szervezeti és működési szabályzatának elkészítéséről.*

(1. sz. megállapítás 1. bekezdés 1. mondata alapján)
 - b) *a Hivatal ellenőrzési nyomvonalának elkészítéséről;*

(1. sz. megállapítás 1. bekezdés 2. mondata alapján)
 - c) *a vagyonyilatkozat tételre kötelezettek körének szervezeti és működési szabályzatban való feltűntetéséről, valamint a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok belső szabályzatban való megállapításáról;*

(1. sz. megállapítás 3. bekezdése alapján)
2. *A szabályszerű integrált kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése érdekében gondoskodik:*
 - a) *a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjének, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjének szabályozásáról;*

(1. sz. megállapítás 5. bekezdés 1. francia bekezdése alapján)
 - b) *mérje fel és állapítsa meg a Hivatal tevékenységében rejlő és a szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, határozza meg az egyes kockázatokkal kapcsolatban a szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.*

(1. sz. megállapítás 5. bekezdés 2. francia bekezdése alapján)

3. | *A kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlása érdekében gondoskodjon a teljesítés igazolási jogkör szabályszerű gyakorlásának biztosításáról.*

(1. sz. megállapítás 6. bekezdése alapján)

4. | *A szabályszerű információs és kommunikációs rendszer kialakítása érdekében gondoskodjon az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat elkészítéséről.*

(1. sz. megállapítás 8. bekezdés 2. francia bekezdése alapján)

5. | *A szabályszerű monitoring rendszer kialakítása érdekében gondoskodjon a belső ellenőrzési tevékenység megszervezéséről és ellátásáról.*

(1. sz. megállapítás 9. bekezdése alapján)

Sárszentmihály Községi Önkormányzat polgármesterének

1. | *A Hivatal szabályszerű kontrollkörnyezete kialakítása érdekében gondoskodjon a Hivatal jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú szervezeti és működési szabályzatának Képviselő-testület elé terjesztéséről.*

(1. sz. megállapítás 1. bekezdés 1. mondata alapján)

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

belső ellenőrzés	Független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát. (Forrás: Bkr. 2. § b) pontja)
belső kontrollrendszer	A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától. (Forrás: Áht. 69. § (1) bekezdése)
belső kontrollrendszer területei	A kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a nyomon követési (monitoring) rendszer. (Forrás: Bkr. 3. §-a)
információs és kommunikációs rendszer	A költségvetési szerv vezetője által kialakított és működtetett olyan rendszer, mely biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatva az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez. (Forrás: Bkr. 9. § (1) bekezdés)
integrált kockázatkezelési rendszer	Olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését. (Forrás: Bkr. 2. § m) pontja, 2016. október 1-jétől)
integritás	Az integritás az elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti, vagyis olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek megfelel. (Forrás: Nemzetgazdasági Minisztérium: Magyarországi államháztartási belső kontroll standardok Útmutató 1.6.1. pontja, 2012. december)
irányító szerv/felügyeleti szerv	A költségvetési szerv tekintetében az Áht-ban meghatározott irányítási hatáskört gyakorló szerv. (Forrás: Áht. 1. § 9. pontja)
kockázat	A kockázat annak a valószínűségét jelenti, hogy egy vagy több esemény vagy intézkedés nem kívánt módon befolyásolja a rendszer működését, céljainak megvalósulását. (Forrás: Javaslatok a korrupciós kockázatok kezelésére – Kockázatkezelési és ellenőrzési módszertan 35. oldal, ÁSZ)
kontrollkörnyezet	A költségvetési szerv vezetője által kialakított olyan elvek, eljárások, belső szabályzatok összessége, amelyben világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatók, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén, átlátható a humán erőforrás-kezelés, biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése. (Forrás: Bkr. 6. § (1) bekezdés)
kontrolltevékenységek	A költségvetési szerv vezetője által a szervezeten belül kialakított (kontroll) tevékenységek, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez és erősítik a szervezet integritását. (Forrás: Bkr. 8. § (1) bekezdés)
kommunikáció	Az a tevékenység, melynek során információ továbbítása valósul meg. A kommunikációs folyamat résztvevői között tájékoztatás történik, mely során tényeket, ezek magyarázatát közlik.

közös önkormányzati hivatal	A települési képviselő-testület más települési képviselő-testülettel társult képviselő-testületet alakíthat, amely esetén a képviselő-testületek részben vagy egészben egyesítik a költségvetésüket, közös önkormányzati hivatalt tartanak fenn és intézményeiket közösen működtetik. (Forrás: Mötv. 56. § (1)-(2) bekezdései)
monitoring	A monitoring általánosságban a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről (együtt: folyamatokról) rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői. (Forrás: NGM Útmutató a költségvetési szervek monitoring rendszeréhez 2011. november)
monitoring-rendszer	A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, amely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből állhat. (Forrás: Bkr. 10. §)
önkormányzati hivatal	A polgármesteri hivatal, a főpolgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal és a közös önkormányzati hivatal. (Forrás: Áht. 1. § 18. pont)
társulás	A helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. (Forrás: Mötv. 87. §)

FÜGGELÉKEK

■ I. SZ. FÜGGELÉK A MEGÁLLAPÍTÁSOK FEJEZETHEZ

Vagyonyilatkozat tételi kötelezettség

Az ellenőrzés megállapította, hogy a Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatalánál (a továbbiakban: Hivatal) egyes vagyonyilatkozattételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (továbbiakban: Vnytv.) 4. § a.) pontjában foglaltak ellenére a Hivatal szervezeti és működési szabályzatában a jegyző nem tüntette fel a vagyonyilatkozat tételi kötelezettséget a Vnytv. 3. § (1) bekezdésében meghatározott közszolgálatban álló személyek esetében, továbbá a Vnytv. 11. § (6) bekezdésében rögzítettek ellenére a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályokat nem alakította ki. Ezért alapjaiban hiányzott a közélet tisztaságának, a korrupció megelőzésének biztosításához szükséges szabályozás.

Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzat

Az ellenőrzés megállapította, hogy a Hivatal – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 10. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére – nem rendelkezett a jogosult által jóváhagyott, aláírt szervezeti és működési szabályzattal. Így a Hivatal átlátható, elszámoltatható működésének alapvető feltételei hiányoztak.

Belső ellenőrzés

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 70. § (1) bekezdése szerint a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni. A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezet tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi, jelentéseit közvetlenül a költségvetési szerv vezetőjének küldi meg.

Az ellenőrzés az Önkormányzat belső ellenőrzésére vonatkozóan feltárta, hogy az Áht. 70. § (1) bekezdésében foglalt előírások ellenére az Önkormányzat nevében nem a jogszabályban erre felhatalmazott jegyző, hanem a polgármester kötötte meg a belső ellenőrzésre vonatkozó megbízási szerződést, valamint a megbízási szerződés a polgármester felé történő beszámolási kötelezettséget írt elő.

A feltárt szabálytalanságok okán az ellenőrzött időszakban nem volt biztosított az önkormányzat hivatala, valamint az önkormányzat által alapított költségvetési szervek belső ellenőrzésének szabályszerű, jogszabályoknak megfelelő működése.

Belső kontrollrendszer értékelése

A jegyző a Bkr. 11. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az 1. melléklet szerinti nyilatkozatban (továbbiakban: Nyilatkozat) értékelte a Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal (továbbiakban: Hivatal) és a Sárszentmihályi Községi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) belső kontrollrendszerének minőségét. A jegyző a

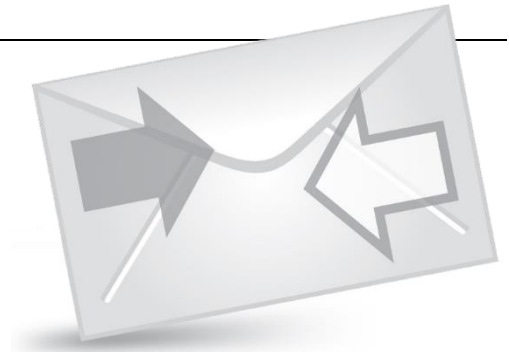
Nyilatkozatban jogi felelőssége tudatában nyilatkozott arról, hogy a Hivatalnál és az Önkormányzatnál gondoskodott a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről.

Az ellenőrzés a feltárt szabálytalanságok alapján megállapította, hogy az Önkormányzat és a Hivatal belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése nem volt szabályszerű, így a jegyző a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről a Nyilatkozatban nem a valós helyzetnek megfelelően nyilatkozott.

A feltárt hiányosságokról az Állami Számvevőszék értesíti az illetékes Kormányhivatalt, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 132.§-ában foglalt, helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében a szükséges intézkedéseket tegye meg a jogszabályoknak megfelelő állapot helyreállítása érdekében.

■ II. SZ. FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése előírásának megfelelően.*

Az ÁSZ a jelentéstervezetet észrevételezésre megküldte Sárszentmihály Községi Önkormányzat polgármestere részére.

Sárszentmihály Községi Önkormányzat polgármestere az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával élt, írásban jelezte, hogy a jelentéstervezet megállapításaival egyetért.

* **29. § (1)** Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ KSH	Központi Statisztikai Hivatal
² Önkormányzat	Sárszentmihály Községi Önkormányzat
³ Képviselő-testület	Sárszentmihály Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
⁴ Hivatal	Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal
⁵ polgármester	Sárszentmihály Községi Önkormányzat polgármestere
⁶ jegyző	Sárszentmihályi Polgármesteri Hivatal jegyzője
⁷ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁸ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
⁹ Áht.	a 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
¹⁰ Ász. tv.	a 2011. évi LXV. törvény az Állami Számvevőszékről
¹¹ ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék elnökének 4/2017. (XII.29.) ÁSZ utasítása az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról
¹² Ávr.	a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
¹³ Bkr.	a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
¹⁴ Képviselő-testület SZMSZ	Sárszentmihály Községi Önkormányzat Képviselő Testületének Szervezeti és működési szabályzata
¹⁵ Htv.	a 1991. évi XX. törvény- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről
¹⁶ vagyonnal gazdálkodás szabályai	Sárszentmihályi Községi Önkormányzat Képviselő Testületének többször módosított – 30/2005. (XII. 21.) önkormányzati rendelete az önkormányzati vagyonról és a vagyongazdálkodás szabályairól
¹⁷ gazdasági program	Sárszentmihály Községi Önkormányzat Képviselőtestülete 3/2015. (I.15.) önkormányzati határozatával jóváhagyott gazdasági program a 2014-2019. évekre
¹⁸ Vnytv.	a 2007. évi CLII. törvény az egyes vagyonyilatkozat tételi kötelezettségekről
¹⁹ Számv. tv.	a 2000. évi C. törvény a számvitelről
²⁰ Áhsz.	a 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet - az államháztartás számviteléről
²¹ Info. tv.	a 2011. évi CXII törvény- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról a (hivatkozott jogszabályhely 2018. VII-25-ig volt hatályban)
²² Ltv.	a 1995. évi LXVI. törvény - a közokiratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János utca 10.

Levélcím: 1364 Budapest 4. Pf. 54

Telefon: +36 1 484 9100 Telefax: +36 1 484 9200

www.asz.hu